

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat
Alapfolyamat leírás

Szakértői tevékenység

AFL-MKK

1/13

MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA ÉPÍTÉSI TAGOZAT
MŰSZAKI SZAKÉRTŐI VÉLEMÉNY
ALAPFOLYAMAT LEÍRÁS
- AFL-MKK -
MSZ EN ISO 9001:2001 szerint

Készítette: Diószeghy Miklós MKK Építési Tagozat

Kiadás dátuma: 2008. 04. hó

Példány száma:

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	2/13

Tartalomjegyzék

1. Az AFL célja, alkalmazási területe	3
2. Az AFL értelmezéséhez szükséges fogalmak és rövidítések	3
3. Hivatkozások	3
4. Az AFL leírása	4
4.1. A szakértői munka elvállalása	4
4.2. A szakértői tevékenység lefolytatása	5
4.2.1. Helyszíni szemle	5
4.2.2. Vizsgálatok	6
4.2.3. Értékelés	7
4.3. A szakvélemény elkészítése	7
4.3.1. Címlap	7
4.3.2. A szakvélemény javasolt fejezetei	8
4.4. A szakvélemény mellékletei	10
4.5. Ellenőrzés, aláírások	11
5. Bizonylatok jegyzéke	12
6. Mellékletek jegyzéke	13

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	3/13

1. Az AFL célja, alkalmazási területe

Az AFL célja a MMK Építési Tagozatához tartozó szakértők műszaki szakértői tevékenysége során készülő szakértői szakvélemények összeállítására javaslat.

Az AFL a MMK valamennyi műszaki szakértői tevékenységet folytató tagozatánál is alkalmazható.

2. Az AFL értelmezéséhez szükséges fogalmak és rövidítések

3. Hivatkozás

- Az AFL-MMK az ÉMI Kht. által közreadott AFL-08/2003.04.17 alapján készült

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	4/13

4. Az AFL leírása

4.1. ... A szakértői munka elvállalása

A szakértői megbízások a munkát vállaló szakértőihez érkeznek, és a szakértő gondoskodik az esetleg szükséges további szakértők, illetve laboratóriumok bevonásáról.

A szakvéleményt készítő szakértő a megbízás kézhezvétele után haladéktalanul, de mindenképpen 8 napon belül felveszi a kapcsolatot a megbízóval a feladat részleteinek tisztázása, az esetleg szükséges adat kiegészítés megbeszélése céljából. A vállalási feltételek és az esetleges vizsgálati módszerek meghatározásához - szükség esetén - előzetes (tájékoztató) helyszíni szemlét is kell tartani. Amennyiben a munka elvállalásának személyi vagy tárgyi feltételei hiányoznak, a megbízás beérkezését követő 15 napon belül a szakértő írásban közli az elutasítást a megbízóval.

A megbízás elvállalása esetén- a megrendelést követően 2 héten belül – ajánlatot kell küldeni, majd minél előbb szerződést kell kötni, amelyben egyértelműen rögzíteni kell a szakértői feladatot és az esetleges vizsgálati módszereket. Kisebb jelentőségű, különösen sürgős munkáknál a szerződés levélben történő visszaigazolásal helyettesíthető, amelynek valamennyi főbb feltételt tartalmaznia kell (feladat, vizsgálatok, határidő, munkadíj, a megbízó kötelezettségei). A bíróságok kijelölésére készített szakértői munkához visszaigazolást kell készíteni. A bírósági szakértéseket – a vonatkozó rendelet értelmében – 2006. január 1-jétől igazságügyi szakértői jogosultsággal is rendelkező mérnök kamarai szakértő végezheti. Ebben az esetben a mérnök kamarai szakértő a munkáját csak a bírósági visszaigazolást követően kezdheti meg.

Nagyobb jelentőségű munkáknál – vagy több szakértő bevonását igénylő feladatnál – az elvégzendő vizsgálatokat a szerződéshez csatolt munkatervben is részletezni kell.

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	5/13

4.2... A szakértői tevékenység lefolytatása

4.2.1. Helyszíni szemle

Az építési szakértői tevékenység jellegéből következően az érdemi megállapítások, döntések jelentős része helyszíni szemle, illetve helyszíni vizsgálatok alapján hozható.

A helyszíni szemlén elvégzendő feladatok: (értelemszerűen alkalmazandó)

- általános tájékozódás a vizsgált objektummal kapcsolatban (nagyság, létesítési és használati körülmények, környezet, időbeli adatok),
- a szakértői munka pontos meghatározása, a részletek tisztázása,
- az érdekeltek meghallgatása,
- szemrevételezés, adatgyűjtés, a kapott adatok ellenőrzése,
- feltárások, mintavétel, (laboratóriumi) vizsgálatok.

A helyszíni szemle megfelelő előkészítése érdekében a szemle, illetve a mintavétel időpontjáról az érdekelteket öt nappal előbb értesíteni kell, és fel kell kérni őket, hogy akadályoztatásuk esetén az észrevételeket írásban közöljék a szakértővel.

A szemlén a megjelentek nevét, beosztását, közléseit fel kell jegyezni. Jegyzőkönyv készítése a helyszínen nem célszerű; igény esetén ez öt napon belül szétküldött emlékeztetővel helyettesíthető, amit a szakértő állít össze.

A helyszíni szemlén tett megállapításokról vázlatokat kell készíteni, a megállapítások alapját képező (különösképp az eltakarásra kerülő) részleteket - lehetőleg fényképekkel is - rögzíteni kell. A vázlatok a helyszínen beszerezhető, a vizsgálat, a szakmai véleményalkotás és a dokumentálás szempontjából fontos információkat tartalmaznak:

- a megbízás azonosító adatait,
- a szemle helyét, időpontját, a szemlén résztvevők nevét, beosztását,
- a helyszínen átvett, vagy felmerült dokumentumokat,
- a mintavételt, feltárás helyét, módját, darabszámot, a minták tárolását,
- a vizsgálat szempontjából fontos észleléseket, tapasztalatokat, megállapításokat,
- az elvégzett mérések eredményeit,
- a résztvevők szóbeli közléseit stb.

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	6/13

A vázlatok csak a szakértő belső használatára készülnek, másik félnek nem adhatók át. A szakértő a helyszíni szemlén az építési naplóba nem tehet bejegyzést, nem rendelhet el munkákat sem; szóban felhívhatja az illetékes személy figyelmét az általa szükségesnek ítélt teendők elvégzésére. Az egyértelműen megállapítható, nyilvánvaló életveszélyről az objektum üzemeltetőjét és az építési hatóságot írásban haladéktalanul értesíteni kell.

A vizsgálat folyamán a szakértő előzetesen nem nyilváníthat véleményt a várható eredménnyel kapcsolatban, nem közölhet részadatokat, és nem adhat ki mérési eredményeket vezetői jóváhagyás nélkül. A szakértői tevékenység során beszerzett, kapott adatok bizalmasan kezelendők és külső személyekkel - kivéve a hatóságok írásbeli megkeresését - nem közölhetők. Egyes esetekben a szakértői véleményekbe külső személyek is betekinhetnek, de a dokumentumok csak a megrendelő hozzájárulásával adhatók ki.

4.2.2 Vizsgálatok

A szakértői vélemény kialakításához szükséges vizsgálatok végzésére a feladattól függően - a helyszínen, vagy külső laboratóriumban kerülhet sor.

A vizsgálatok terjedelmét a feladattól függően, azzal arányosan kell meghatározni. A jelentősebb helyszíni vizsgálatot (pl. próbaterhelést) ellenőrzött és jóváhagyott vizsgálati terv szerint kell elvégezni. A feltételek biztosítását és a biztonsági intézkedéseket előzetesen egyeztetni kell a megbízóval és az érdekeltekkel.

A laboratóriumi vizsgálatokat az illetékes laboratórium jóváhagyott minőségirányítási kézikönyve szerint kell végezni, illetve végeztetni. A mintavételt a hatályos szabványok, és előírások szerint kell végezni, ilyenek hiánya esetén a nemzetközi gyakorlatban elismert más előírások, ajánlások vehetők figyelembe.

A külső személy, szervezet által - esetleg nem szabályosan - vett minta csak szakszerű azonosítás, kiegészítés esetén szolgálhat döntési alapul, ennek hiányában a vizsgálati eredmény tájékoztató jellegű (illetve csak a beküldött mintára érvényes).

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	7/13

4.2.3 Értékelés

A vizsgálati eredmények értékelésének alapjai:

- a hiteles (ellenőrzött) adatok, helyszíni megállapítások,
- az esetleg bevont külső szakértők szakvéleményei,
- a mérések, helyszíni és laboratóriumi vizsgálatok jegyzőkönyvei,
- a hatályos szabványok, előírások, rendeletek,
- a tárgyra vonatkozó, nemzetközi szinten elfogadott előírások és ajánlások,
- az általánosan ismert, a műszaki gyakorlatban használt szakirodalom és a
- hasonló műszaki kérdésekben tett, helyesnek bizonyult, korábbi megállapítások.

A szakértői vizsgálat általában akkor zárható le, ha az értékelés alapján a felvetett kérdésekre egyértelmű válasz adható. Ha ez a rendelkezésre álló, a feladattal arányos eszközökkel, módszerekkel nem érhető el maradéktalanul, azt a megbízóval időben - a határidő lejárta előtt - közölni kell és meg kell egyezni a további tennivalókban.

4.3. ... A szakvélemény elkészítése

A szakvéleményt – külső szakértő(k) közreműködése esetén az egyes szakértők által megfogalmazott vélemények alapján – a megbízott szakértőnek egységes dokumentumként kell összeállítania.

A szakvélemény egyértelmű, szabatos, szakszerű legyen. A feltett vagy felmerült kérdésekre adott válaszokat valamennyi érdekelt számára érthetően kell megfogalmazni. A szakvéleményt a jobb áttekinthetőség céljából decimális számozással ellátott fejezetekre kell bontani, de a túlzott tördelést (háromnál több számjegyű decimális tagolást, mondatonként új bekezdéseket) kerülni kell.

4.3.1. Címlap

A szakvélemény célszerű előlapot adni.

A bíróságok megkeresésére készített szakvélemény címlapján a bírósági ügyiratszámot, a bíró és a peres felek megnevezését is szerepeltetni kell.

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	8/13

4.3.2. A szakvélemény javasolt fejezetei

1. fejezet: ELŐZMÉNYEK, HELYZETISMERTETÉS

Ebben a fejezetben kell megnevezni a megbízót, megadni a megbízás adatait (keltezését, ügyintézőjét), tárgyat, indokolását, illetve indokait és meg kell határozni a szakértői feladatot. Utolni kell a megbízás időpontjában már ismert előzményekre, és fel kell sorolni a (bírósg által) feltett kérdéseket is.

2. fejezet: ADATOK

Itt soroljuk fel a megbízó által benyújtott, valamint a más úton birtokunkba jutott, felhasználni kívánt adatokat, okmányokat, terveket és a vizsgált szerkezetre, objektumra vonatkozó követelményeket. (A 1. és a 2. fejezet összevonható.)

3. fejezet: HELYSZÍNI SZEMLE ÉS VIZSGÁLATOK

A fejezet tartalmazza a helyszíni szemlék és vizsgálatok időpontját, résztvevőinek megnevezését.

Rövid, áttekinthető leírást a vizsgált objektumról, megjelölve a vizsgálat tárgyát képező részeket, szerkezetet, annak helyzetét és szerepét az egészben. A leírásban közölt adatok eredetére (mért, becsült, terv szerint) utalni kell.

A fejezet részletes leírást tartalmaz a helyszíni vizsgálatokról - beleértve a szemrevételezést is - a vizsgálati módszer megadásával és a megállapítások ismertetésével, értékelés, javaslatok nélkül. Itt kell utalni az érdekeltektől kapott adatokra és felvilágosításokra, valamint a megbízói adatszolgáltatás és a helyszíni megállapítások összehasonlítására is.

Helyszínen végzett műszeres vizsgálatok esetén a vizsgálati módszert és a mért eredményeket ebben a fejezetben (illetve ehhez kapcsolódóan) kell leírni, vagy ha az általánosan ismert hivatkozni rá (pl. szabványos vizsgálatok)

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat
Alapfolyamat leírás

Szakértői tevékenység	AFL-MMK	9/13
-----------------------	---------	------

4. fejezet: LABORATÓRIUMI VIZSGÁLATOK

Laboratóriumi vizsgálatokra a szakértői feladattól függően, indokolt esetben kerül sor. A vizsgálatokat az érvényes előírások szerint kell elvégezni, és vizsgálati jegyzőkönyvben kell dokumentálni.

Ha az előírásoktól valamely okból eltérés történik - pl. a mintavétel módjában, körülményeiben, a minta darabszámában - azt a jegyzőkönyvben rögzíteni kell. Az ilyen esetekben a szabályos minősítésre nincs lehetőség, a vizsgálati eredmény a szakértői mérlegelésben vehető figyelembe

5. fejezet: ELEMZÉS, ÉRTÉKELÉS

A megbízó és az érdekeltek által rendelkezésre bocsátott dokumentumokat, illetve közölt adatokat és a helyszíni megállapításokat elemezve, a mérési eredményeket értékelve és összesítve, valamint a társ-szakértők véleményére támaszkodva, szükség esetén ellenőrző számításokkal kiegészítve egyértelmű, határozott, megindokolt választ kell adni a megbízásban feltett és a szakértői tevékenység során felmerült kérdésekre. Amennyiben valamelyik kérdés nem dönthető el egyértelműen, azt is részletesen meg kell indokolni és az elvégzett vizsgálatok alapján lehetséges döntési alternatívákat és a pontosabb válaszadás feltételeit fel kell sorolni. Amennyiben a vizsgálat során egyértelműen kiderült, célszerű a meghibásodások, károsodások, hibák kialakulásának folyamatát és okait is részletezni. A kellően alá nem támasztható szubjektív vélemények közlését kerülni kell.

A szakértői véleményben csak a megbízásban feltett kérdésekkel kell foglalkozni - melyek közé a velük kapcsolatos, megítélésüket befolyásoló, a megbízásban tételesen nem említett problémák is besorolhatók - az ezektől független, a tárgyhoz nem tartozó megjegyzésekkel ezt azonban csak indokolt esetben (pl. további kárenyhítés, kármegelőzés) szabad tenni. (Amennyiben a szakértés tárgyát nem, de a megbízó érdekeit érintő egyéb megállapítások is felmerülnek, úgy azokat a megbízóval külön levélben lehet közölni.

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	10/13

6. fejezet: JAVASLATOK

A szakértői megbízás gyakran vonatkozik a helyreállítás, javítás lehetőségeinek, módzatainak megadására is. A részletes javaslatok kidolgozása a szakértői-vizsgálói tevékenység kereteit túllépő, tervezői szintű felelősséggel járó tevékenység, ezért nem a szakértő feladata! A szakvéleményben a javaslatok az elvi megoldások ismertetésére, az alkalmazásra javasolt anyagok, vagy megoldások felsorolására kell szorítkoznia (ezt a megbízás vállalásakor és a szakértői szerződésben, visszaigazolásban is ki kell jelenteni).

A javaslatok ne tartalmazzanak egy konkrét márkanevet, csak a javasolt termékeknek vagy megoldásoknak a műszaki életben használt szabványos megnevezéseit. Indokolt esetben több alkalmazásra javasolt márkanevet kell fel sorolni azzal a megjegyzéssel hogy ezekhez hasonló és az adott célra alkalmasnak minősített más termék, vagy megoldás is használható.

7. fejezet: ÖSSZEFOGLALÁS

A fejezetben a szakvéleményben foglaltak lényegét, a főbb megállapításokat, a feltett kérdésekre adott válaszokat kell pontokba foglalva, röviden, egyértelműen, a nem szakemberek számára is jól érthető megfogalmazásban megismételni.

4.4. .. A szakvélemény mellékletei

Az elkészült mérési jegyzőkönyveket, rajzokat, fényképfelvételeket a szakvéleményhez mellékletként kell csatolni, és azokra a szöveg megfelelő helyein hivatkozni kell.

Szükség esetén csatolni kell a megbízólevél és az adatszolgáltatásként benyújtott iratok (pl. mintavételi jegyzőkönyv) másolatát is. A szakértő által végzett ellenőrző számítások csatolása mellőzhető, elegendő a kiinduló adatok és az eredmény közzétevése, utalva az alkalmazott számítási módszerre.

A közreműködő külső szakértők munkája csak abban az esetben kezelendő mellékletként, ha az vizsgálati dokumentum jellegű (pl. mérési jegyzőkönyv).

Minden egyéb, a munka során keletkezett dokumentumot (pl. levelek, társ-szakértői vélemények) az Iratkezelési Szabályzatnak megfelelően kell dokumentálni és megőrizni.

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat Alapfolyamat leírás		
Szakértői tevékenység	AFL-MMK	11/13

4.5... Aláírások

A szakvélemény végén, a keltezés alatt, a lap bal oldalán az esetleg bevont szakértők neve és elérhetősége, a jobb oldalán pedig a szakértő aláírása, neve, lakcíme és jogosultsági száma szerepeljen.

Az aláírt szakvélemény kiküldéséről – a szerződés, visszaigazolás, illetve bírósági végzés szerinti példányszámban és címekre – a szakértőnek kell gondoskodni. Egy példány 10 évi megőrzéséről úgyszintén a szakértő gondoskodik.

A szakvéleményről másolat csak a megbízó hozzájárulásával, illetve hivatalos hatósági megkeresésre adható ki.

Az aláírások megtörténte előtt a szakvélemény munkaközi iratként sem adható ki még a megbízónak sem, mert az csak a jóváhagyó aláírással válik hivatalos állásfoglalássá.

Magyar Mérnöki Kamara Építési Tagozat
Alapfolyamat leírás

Szakértői tevékenység	AFL-MMK	12/13
-----------------------	---------	-------

5. Bizonylatok jegyzéke

- Laboratóriumi és egyéb vizsgálatok, felmérések, adatok, stb.
- Társszakértői műszaki szakvélemények

6. Mellékletek jegyzéke